

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.105/2019/8.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Székely Ákos, a tanács elnöke
Dr. Sebe Mária, előadó bíró
Dr. Márki Zoltán, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2019. május 6.

Az ügy tárgya: kábítószer-kereskedelem büntette és más bűncselekmény

Terhelt: I. rendű

Első fok: Szolnoki Járásbíróság, 10.B.1054/2015/20., ítélet, tárgyalás,
2017. július 3.

Másodfok: Szolnoki Törvényszék, 1.Bf.1139/2017/6., ítélet, nyilvános ülés,
2018. szeptember 19.

Az indítvány előterjesztője: I. rendű terhelt védője

Az indítvány iránya: a terhelt javára, hatályon kívül helyezésre

Rendelkező rész

A kábítószer-kereskedelem büntette és más bűncselekmény miatt I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a Kúria az I. rendű terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálván a Szolnoki Járásbíróság 10.B.1054/2015/20. számú és a Szolnoki Törvényszék 1.Bf.1139/2017/6. számú ítéleteit az I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Szolnoki Járásbíróság 2017. július 3-án kihirdetett 10.B.1054/2015/20. számú ítéletével az I. rendű terheltet kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés II. fordulat] és kábítószer birtoklásának büntette [Btk. 178. § (1) bekezdés I. és III. fordulat, (2) bekezdés] miatt 2 évi börtön fokozatú szabadságvesztésre ítélte, amelynek végrehajtását 4 évi próbaidőre felfüggesztette azzal, hogy végrehajtásának elrendelése esetén legkorábban büntetése kétharmad részének kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a lefoglalt bűnjelekről, és a terheltet bűnügyi költség viselésére kötelezte.
- [2] Ügyészi súlyosítást célzó perorvoslat alapján eljárva a Szolnoki Törvényszék a 2018. szeptember

19-én meghozott 1.Bf.1139/2017/6. számú ítéletével az I. rendű terheltnek felrótt cselekmények minősítését a Btk. 176. § (1) bekezdés III. fordulataának, illetve a Btk. 178. § (1) bekezdés I. fordulataának és a (2) bekezdés b) pontjának megjelölésével pontosította, az I. rendű terhelt büntetését 4 évi szabadságvesztésre és 5 évi közügyektől eltiltásra súlyosította azzal, hogy mellőzte a büntetés felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést. Ezt meghaladóan az I. rendű terheltet érintően helybenhagyta az elsőfokú ítéletet.

II.

- [3] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen az I. rendű terhelt védője útján 2019. január 24-én terjesztett elő felülvizsgálati indítványt.
- [4] A Be. 648. § a) és b) pontját megjelölve sérelmezte, hogy a bíróság anyagi jogszabály megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét és vele szemben törvénysértő büntetést szabott ki. Álláspontja szerint az I. rendű terhelt terjesztői típusú magatartást, így kínálást, átadást vagy forgalomba hozatalt nem valósított meg, ezért magatartása nem minősülhet kábítószer-kereskedelemnek; kizárható továbbá, hogy a 3/a. és 3/b. pontokban írt süteményekben és cigarettákban lévő marihuánát az I. rendű terhelt termesztette volna. Kétséget kizáróan legfeljebb 40 tő vadkender termesztése róható fel az I. rendű terheltnek. Kifogásolta az elsőfokú határozat indokolását, kiemelve, hogy az a cselekmény minősítését illetően az ítélet rendelkező részével ellentétes. Sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság a terhelttel szemben jogszabálysértő büntetést szabott ki, amikor felfüggesztett szabadságvesztés helyett eltűzlott mértékű végrehajtandó szabadságvesztést alkalmazott. E körben hivatkozott a terhelt javára értékelhető enyhítő körülményekre. Kifogásolta ezt meghaladóan, hogy a terheltet a bűnösségével arányban nem álló összegben kötelezték bűnügyi költség viselésére.
- [5] Erre hivatkozással a cselekmény minősítésének kábítószer birtoklása alapesetére változtatását, a terhelttel szemben kiszabott büntetés enyhítését, valamint végrehajtásának próbaidőre felfüggesztését, továbbá a bűnügyi költség megfizetése alóli mentesítését kérte.
- [6] A Legfőbb Ügyészség BF.161/2019/1. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt törvényben kizártnak tartotta. Kifejtette, hogy az I. rendű terhelt alapügyben előterjesztett védekezésével teljes egészében megegyező felülvizsgálati indítvány a bizonyítékok bírói mérlegelésének a felülvizsgálati eljárásban tilalmazott támadását jelenti. Nem vitatható a tényállás esetleges - felderítetlenségre, iratellenességre, tényből tényre vont téves következtetésre visszavezethető - megalapozatlansága sem, mert a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható [Be. 650. § (2) bekezdés].
- [7] Az alapügy tényállásának 1. tényállási pontjából megállapítható a marihuána termesztés célja és annak körülményei, valamint az 1. számú tanú által elvett, illetve az I-II. rendű terheltek által közösen leszüretelt növények mennyisége, hatóanyag-tartalma, továbbá az I. rendű terhelt tudattartalma és szándéka az általa termesztettből megtartott, illetve a II. rendű terhelt útján történő forgalomba hozatallal érintett növényekkel kapcsolatban. A tényállásból a bíróságok helytállóan következtettek az I. rendű terhelt bűnösségére és cselekményét is törvényesen minősítették.
- [8] A büntetés kiszabásával kapcsolatos tevékenység önmagában nem képezheti felülvizsgálati eljárás tárgyát.
- [9] A Be. 650. § (1) bekezdés c) pontja szerint nincs helye felülvizsgálatnak, ha a törvénysértés egyszerűsített felülvizsgálati eljárás lefolytatása útján orvosolható. A Be. 671. § 15. pontja alapján ilyen a bűnügyi költségről történő rendelkezés.
- [10] Indítványozta a Be. 660. § (1) bekezdés szerinti tanácsulésen a Be. 656. § (2) bekezdés a) pontja alapján a törvényben kizárt felülvizsgálati indítvány elutasítását.

III.

- [11] A felülvizsgálati indítvány nem alapos.
- [12] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a Be. 648. §-a valamennyi felülvizsgálati okra kiterjedően rögzíti, miszerint felülvizsgálatnak csak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen van helye, és kizárólag a Be. 648. § a)-c) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe; a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető. A törvényi feltételeknek megfelelő [a Be. 649. § (1) bekezdésében felsorolt] törvényes ok a felülvizsgálatra, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét [Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont], vagy ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályainak megsértésével [Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpont] szabott ki törvénysértő büntetést. A felülvizsgálatot lehetővé tevő eljárási szabálysértéseket a törvény kimerítően sorolja fel [Be. 648. § (2) bekezdés a)-e) pont].
- [13] A Be. 659. § (1) bekezdése folytán a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.
- [14] Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a - minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül - kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására. A jogkövetkeztetések - így a bűnösség vagy a jogi minősítés megállapításának - helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.
- [15] Ezzel szemben a védő indítványában a bizonyítékok mikénti értékelését kifogásolta, a bizonyítékok újraértékelését célozta, s ezáltal valójában az irányadó tényállás megalapozottságát támadta, amely felülvizsgálati eljárásban kizárt.
- [16] A védő felhozott állításai a tényállással ellentétes hivatkozások, figyelemmel arra is, hogy az I. rendű terhelt által termesztett növényegyedeket tőszám szerint sem a vád, sem az ítélet nem jelölte meg. Tényként állapította meg ugyanis sérelmezett ítéletében a bíróság, hogy az I. rendű terhelt 2012 augusztusától - pontosabban meg nem határozható időponttól kezdve - kannabisz növények termesztésébe fogott. 2013. évben megállapodott a II. rendű terhelttel, hogy a vele szemben fennálló, mintegy 600.000 forintos tartozását úgy rendezi, hogy tartozása fejében az általa termesztett marihuána egy részét átadja a II. rendű terheltnek. Ezután az I. rendű terhelt ingatlana udvarán a termesztést folytatta, a magokból kikelt növényeket gondozta. Miután a sátorból az 1. számú tanú éjjel a kifejlett növények egy részét elvitte, 2013. november 12-én az I. rendű és II. rendű terheltek közösen leszüretelték a növények egy részét, amit a II. rendű terhelt elszállított. A fennmaradó növényeket - egy tő kivételével - az I. rendű terhelt takarította be.
- [17] A 2013. november 12-én tartott házkutatás során az I. rendű terhelttől 3.926,24 gramm marihuánát és egy cserépben lévő növényt foglaltak le, amelyek totál THC-tartalma 351,89 gramm, önmagában meghaladja a jelentős mennyiség alsó határát, annak közel háromszorosa. Az 1. számú tanú által elvitt növények totál THC-tartalma 11,33 gramm. Az I. rendű terhelt által a II. rendű terheltnek - adóssága rendezésére odaadott - marihuána hatóanyag-tartalma 88,53 gramm totál THC, amely a jelentős mennyiség 73,76%-a. Ezáltal az I. rendű terhelt termesztéssel jelentős mennyiségre valósította meg a kábítószer birtoklását [Btk. 178. § (1) bekezdés I. fordulata és (2) bekezdés b) pontja], míg a II. rendű terhelt részére alapeseti mennyiségű kábítószer forgalomba hozatalra szánt odaadásával kimerítette a kábítószer-kereskedelem [Btk. 176. § (1) bekezdés III. fordulata] törvényi tényállását.
- [18] Ehhez képest e tények tagadása, s e tagadással összefüggésben az eljárás során felmerült bizonyítékok eltérő értékelése a jogerős ítélet érdemi felülvizsgálatát nem

eredményezheti. Következésképpen az indítvány alapján - amely a bizonyítékok bírói mérlegelését támadta, s a terhelt büntetőjogi felelősségét a jogerős ítéleti tényállásban rögzítettekkel szemben eltérő tényállásra alapítva állította - a felülvizsgálat törvényben kizárt.

- [19] Miután pedig az anyagi jogi felülvizsgálat tárgyát a bíróság bizonyítékokat mérlegelő tevékenysége nem (így a büntetéskiszabási tényezők értékelése sem) képezheti, így felülvizsgálatban az sem támadható, illetve vizsgálható, hogy az eljárás bírósága miként vette figyelembe a Btk. 79. §-ának, 80. § (1) bekezdésének előírásait, valamint a BKv 56/2007. számú véleményben foglaltakat. Ekként a büntetéskiszabás önmagában a felülvizsgálat tárgyát nem képezheti (BH 2005.337.).
- [20] Ebből következően, ha törvényes a minősítés, akkor a büntetés törvényessége kérdésében csak akkor van helye felülvizsgálatnak, ha a kiszabott büntetés (illetve annak neme, mértéke) a Btk. valamely mérlegelést nem tűrő rendelkezésébe ütközik. A jelen ügyben ez nem áll fenn. Az I. rendű terhelttel szemben halmazati büntetésül kiszabott, a súlyosabb cselekményre irányadó büntetési tétel alsó határát sem elérő, a törvényben írtnál eggyel enyhébb végrehajtási fokozat meghatározásával kiszabott szabadságvesztés tartama nem ütközik a Btk. rendelkezéseibe. Az indítvány ekként alaptalanul sérelmezi a büntetéskiszabást. Következésképpen felülvizsgálatot megalapozó anyagi jogi szabálysértés nem állapítható meg.
- [21] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja szerint eljárási okból felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság határozatát a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta. A Be. 608. § (1) bekezdés f) pontja értelmében abszolút hatályon kívül helyezési ok, ha az elsőfokú ítélet indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes.
- [22] E ritkán előforduló abszolút hatályú eljárási szabályszegés abban az esetben vezet az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezéséhez, ha a bűnösség megállapítása, a felmentés, az eljárás megszüntetése, a cselekmény jogi minősítése, vagy a büntetés kiszabása tekintetében az indokolás a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes, azaz nem állapítható meg, hogy az elsőfokú bíróság a terhelt bűnösségének megállapításáról vagy felmentéséről határozott-e, és emiatt az ítélet e körben felülbírálatra alkalmatlan.
- [23] A jelen ügyben az elsőfokú bíróság kihirdetett ítéletében az I. rendű terhelt bűnösségét a kábítószer-kereskedelem büntette tekintetében a Btk. 176. § (1) bekezdés II. fordulatát rögzítve mondta ki, míg a határozat indokolásában (17. oldal) a fenti törvényhely III. fordulatát jelölte meg. Az eltérést a másodfokú bíróság észlelte és korrigálta akként, hogy az indokolásban írtnak megfelelően, az elkövetési magatartást forgalomba hozatalként tüntette fel (másodfokú ítélet 7. oldala). A kifejtettek szerint abszolút hatályon kívül helyezésre okot adó eljárási szabálysértés nem valósult meg.
- [24] A Be. 650. § (1) bekezdés c) pontja szerint nincs helye felülvizsgálatnak, ha a törvénysértés egyszerűsített felülvizsgálati eljárás lefolytatása útján orvosolható. A Be. 671. § 15. pontja alapján egyszerűsített felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság az alapügyben a törvény kötelező rendelkezése ellenére nem vagy nem a törvénynek megfelelően rendelkezett a bűnügyi költségről. A bűnügyi költség elengedése iránt pedig az elsőfokú bíróságnál kell kérelmet benyújtani, amelyet az igazságügyért felelős miniszter bírál el (Be. 863. §). Az indítvány bűnügyi költséggel kapcsolatos része tehát ugyancsak nem tartozik felülvizsgálatra.
- [25] Ekként a Kúria - miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles - az I. rendű terhelt védője által bejelentett felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatot a Be. 660. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján az I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.
- [26] Észlelte a Kúria, hogy a védő a felülvizsgálati indítványa benyújtásakor 15.000 forint illetéket rótt le, noha közvédas ügyben ennek előterjesztése az 1990. évi XCIII. törvény (a

továbbiakban Itv.) 57. § (2) bekezdés a) pontja értelmében illetékmentes. A szükségtelenül lerótt eljárási illeték visszatérítése iránti kérelem [Itv. 80. § (1) bekezdés i) pont] elbírálása közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik.

IV.

- [27] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 653. § (1) bekezdése értelmében a Be. 458. § (3) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.
- [28] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételt előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételt előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2019. május 6.

Dr. Székely Ákos s.k. a tanács elnöke, Dr. Sebe Mária s.k. előadó bíró, Dr. Márki Zoltán s.k. bíró

Kiadmány hitelélül:

bírósági ügyintéző